

ข้อสังเกต
การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๙
วันอังคารที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม เรื่อง การบูรณาการสถาบันการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (National Sports University : NSU) พร้อมร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. ....

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายสุรินทร์ จิระวิศิษฐ์

๑. บุคคลที่จะปฏิบัติหน้าที่เป็นครูในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ควรเป็นบุคคลที่มีเจตคติ อุปนิสัย ความรู้และทักษะ ดังต่อไปนี้

๑) เป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูในระดับสูง มีความเคร่งครัดในศีลธรรม จริยธรรม และคุณธรรม รวมทั้ง ปฏิบัติตนตามหลักศีลห้า เนื่องจากในการฝึกสอนกีฬา ครูและนักเรียนมีโอกาสใกล้ชิดกัน ทางกายภาพอยู่เสมอ ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องมีวิญญาณของความเป็นครู มีศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรม ในระดับสูง เพื่อช่วยป้องกันมิให้เกิดปัญหาใด ๆ ระหว่างครูและนักเรียน

๒) เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะทางกีฬาในระดับโดดเด่น รวมทั้ง มีอุปนิสัยรักการเรียนรู้ และฝึกฝนตนเองให้มีความพร้อมและเชี่ยวชาญทางการกีฬาอยู่เสมอ

๒. การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติควรมีลักษณะเป็นการประสานความร่วมมือ ในรูปแบบประชารัฐ กล่าวคือ การบูรณาการอย่างเป็นระบบระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้ง ภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยสถาบันการศึกษาที่มีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการกีฬา จะต้องให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียน การสอนและการฝึกฝนทางการกีฬาแก่มหาวิทยาลัยการกีฬา แห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาและการแพทย์ เกี่ยวกับการกีฬา นอกจากนี้ ภาคเอกชนและภาคประชาชนอาจให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ แก่มหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติตามกำลังความสามารถ เพื่อให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติมีความพร้อม ทั้งในด้านองค์ความรู้และด้านอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพนักกีฬาไทยต่อไป

นายเฉลิมชัย เครืองาม

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๑๕ กำหนดว่า

“มหาวิทยาลัยจะปฏิเสธการรับผู้ใดเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือยุติหรือชะลอการศึกษาของนักศึกษาผู้ใดด้วยเหตุเพียงว่าผู้นั้นขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ แก่มหาวิทยาลัยมิได้

หลักเกณฑ์การพิจารณาว่านักศึกษาผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด” นั้น นับเป็นบทบัญญัติที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในด้านการศึกษา ทั้งการศึกษาด้านการกีฬาและการศึกษาทั่วไป เนื่องจากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีเนื้อหาเป็นการประกันสิทธิทางการศึกษาให้แก่นักศึกษาทุกคน โดยมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติจะไม่สามารถปฏิเสธการรับผู้ใดเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย รวมทั้ง การยุติหรือชะลอการศึกษาของนักศึกษาผู้ใด อันมีสาเหตุมาจากการไม่จ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษา ส่งผลให้บุคคลดังกล่าวได้รับการคุ้มครองและสามารถศึกษาในมหาวิทยาลัยได้จนสำเร็จการศึกษา ดังนั้น มาตรา ๑๕ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงเป็นบทบัญญัติที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในด้านสิทธิทางการศึกษา และควรมีการพิจารณาบัญญัติมาตราที่มีเนื้อหาในลักษณะดังกล่าวในร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาฉบับอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฉบับต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระหว่างบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน ได้ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
เรื่อง การปฏิรูปการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนทั่วประเทศ และร่างระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายศุภจิต นาครทรรพ

๑. คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ควรจัดลำดับความสำคัญในการใช้น้ำ
ในแหล่งน้ำชุมชน โดยต้องให้ความสำคัญกับน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นจึงนำไปใช้
ในกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การเกษตร การประมง เป็นต้น โดยควรพิจารณาปรับปรุง หรือแก้ไขกฎหมายเพื่อจัดลำดับ
และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการใช้น้ำ เพื่อให้การบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. รัฐบาลควรหาแนวทางหรือมาตรการเชิงชวนภาคเอกชนที่มีความรู้ ความสามารถ
ในการบริหารจัดการน้ำ เข้ามาร่วมดำเนินการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนกับภาครัฐ ซึ่งจะทำให้การดำเนินการ
ดังกล่าว ประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรม

นายกษิต ภิรมย์

๑. ควรน้อมนำเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ
แหล่งน้ำชุมชน เนื่องจากทฤษฎีดังกล่าวเป็นแนวทางในการจัดการที่ดินและน้ำที่ยั่งยืน สามารถป้องกันแก้ไข
ปัญหาภัยแล้งได้เป็นอย่างดี ดังนั้น รัฐบาลควรให้ความสำคัญและพิจารณาประกอบการดำเนินงาน
ในการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชน ซึ่งจะทำให้การดำเนินการดังกล่าวประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว

๒. ในปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีหลายหน่วยงาน
แต่การดำเนินงานยังไม่บูรณาการร่วมกัน ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาการทำงานที่ซ้ำซ้อนและไม่มีประสิทธิภาพ
ดังนั้น รัฐบาลควรจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานกลางขึ้นใหม่ เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำโดยเฉพาะ ซึ่งจะทำให้การปฏิรูปการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการสร้างอ่างเก็บน้ำหรือแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ เพื่อเก็บกักน้ำ
ในฤดูฝนให้ได้มากที่สุด ซึ่งจะเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งควรติดตามความคืบหน้า
เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว
ซึ่งจะทำให้การปฏิรูปการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์

นายศานิตย์ นาคสุขศรี

ควรมีการสำรวจและจัดทำแผนการใช้น้ำในแต่ละครัวเรือนในชุมชน เพื่อให้ทราบข้อมูล
และรายละเอียดในเชิงลึกเกี่ยวกับการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนงาน
การจัดทำแหล่งน้ำในชุมชน และทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม

๑. ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีถ้อยคำที่ค่อนข้างคลุมเครือ ไม่ชัดเจน เช่น การให้คำนิยาม คำว่า การบริหารจัดการน้ำ ที่ยังไม่มี ความชัดเจนในความหมาย ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงควรปรับปรุงแก้ไขร่างระเบียบ ฯ เพื่อให้การบังคับใช้ กฎหมายและการบริหารทรัพยากรน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน เป็นหน่วยงานที่มีพันธกิจ ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานสะอาดที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ของแต่ละพื้นที่ อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวได้จัดทำโครงการไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กและโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ ระดับหมู่บ้าน รวมทั้ง ดำเนินงานในการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานน้ำที่มีอยู่ภายในประเทศ เพื่อลดการนำเข้า น้ำมันซึ่งเป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้า ดังนั้น จึงควรกำหนดให้ผู้แทนจากกรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน เป็นกรรมการในคณะกรรมการสนับสนุนและพัฒนาแหล่งน้ำชุมชนตามแนวทาง ประชากรจังหวัด เพื่อให้การจัดทำยุทธศาสตร์และแผนการขุดสร้างแหล่งน้ำใหม่ รวมทั้งการพัฒนาและแก้ไข ปัญหาแหล่งน้ำชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นายไวภูณท์ ทองอร่าม

๑. ควรตรากฎหมาย เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับการใช้น้ำให้มีความชัดเจน เช่น การจัดทำธรรมนูญการใช้น้ำ เป็นต้น เนื่องจากที่ผ่านมาปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการทะเลาะวิวาทในการจัดสรรน้ำ เพื่อการเกษตร ซึ่งส่งผลให้ประชาชนสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้น การตรากฎหมายให้มีความชัดเจน และเป็นที่ยอมรับจากประชาชน จะทำให้การบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนเป็นไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเกิดประโยชน์ตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

๒. ในกรณีที่มีบางพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหาแนวทาง หรือวิธีการผันน้ำจากเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำที่มีปริมาณน้ำเหลืออยู่มากไปสู่เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำที่มีปริมาณน้ำน้อย เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และทำให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกพืชได้ในฤดูแล้งได้ ซึ่งเป็นการวางแผน และบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรน้ำที่ยั่งยืนและทั่วถึงทุกพื้นที่

นายชูชาติ อินสว่าง

๑. รัฐควรบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนตามกระบวนการประชาธิปไตยทั้งระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เพื่อความเป็นเอกภาพทั้งระบบ รวมทั้งเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ตลอดจนปฎิรูประบบข้อมูล แหล่งน้ำชุมชนให้ทันสมัยและสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง นอกจากนี้ ควรเร่งดำเนินการและพัฒนาหลุมน้ำ ให้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้สำหรับใช้อุปโภคบริโภคได้อย่างเพียงพอ โดยการสำรวจและจัดทำความต้องการ แหล่งน้ำในชุมชนจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนแล้วนำมาจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำชุมชนในท้องถิ่น ร่วมกับชุมชน เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

๒. รัฐควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับบุคคลหรือกลุ่มคนใดที่กระทำการอันส่งผลให้ เกิดการทำลายแหล่งต้นน้ำและแหล่งน้ำที่ชุมชนใช้ประโยชน์

๓. รัฐควรกำหนดมาตรการให้ประชาชนและชุมชนมีการจัดระบบการศึกษาและกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาและอนุรักษ์แหล่งน้ำ แม่น้ำ คูคลอง รวมถึงการปลูกฝังให้คนในชุมชนตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรน้ำและใช้น้ำอย่างคุ้มค่า ตลอดจนไม่สร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ

๔. รัฐควรกำหนดให้มีหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชน และการบูรณาการระหว่างชุมชนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนมีน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอและยั่งยืน

๕. รัฐควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาและสร้างแหล่งน้ำในชุมชนอย่างเหมาะสม และต่อเนื่อง

๖. รัฐควรกำหนดมาตรการที่สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนหันมาพัฒนาและดูแลแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค เพื่อให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

๗. รัฐควรสนับสนุนให้วัด โรงเรียนและชุมชนเกิดความเข้มแข็ง รวมทั้งส่งเสริมให้คนในชุมชนตระหนักถึงความรับผิดชอบร่วมกันและมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งน้ำชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

ระเบียบวาระที่ ๓.๓ รายงานของคณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน เรื่อง การปรับปรุงระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพ และการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ และร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. ....

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายคำคุณ สิทธิสมาน

๑. คณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ควรกำหนดให้มีกรอบระยะเวลาในการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ไว้ในร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการดังกล่าว ตลอดจนยังเป็นมาตรการในการควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลกระทบต่อความคืบหน้าในการดำเนินการนโยบายสาธารณะของรัฐมากเกินไป จนอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติในระยะยาว

๒. บทนิยามของคำว่า “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” ในมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... ได้ให้ความหมายที่กว้างมากเกินไป ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงควรปรับให้คำนิยามดังกล่าวมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

๓. เนื่องจากบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... ไม่ปรากฏบทบัญญัติใดที่ได้กล่าวถึงเรื่องฉันทามติไว้เลย นอกจากบทนิยามในมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ดังนั้น เพื่อให้การร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักการร่างกฎหมายที่ดีแล้ว คณะกรรมการฯ จึงควรตัดบทนิยามของคำว่า “ฉันทามติ” ออกจากบทบัญญัติในมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

๔. คณะกรรมการฯ ควรพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ซึ่งปรากฏอยู่ในมาตรา ๒๐ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... ให้รอบคอบอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากคณะกรรมการฯ ดังกล่าวมีกรอบอำนาจหน้าที่ที่กว้างมากเกินไป จนอาจทำให้การดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๕. บทบัญญัติในมาตรา ๑๙ (๓) แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... ได้บัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการฯ ที่มาจากประธานสภาองค์กรชุมชน และผู้แทนจากภาคประชาชน ไว้ดังนี้

“ มาตรา ๑๙ กรรมการตามมาตรา ๑๘ (๔) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๓) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี ...”

เมื่อพิจารณาคุณสมบัติของคณะกรรมการฯ ตาม มาตรา ๑๙ (๓) แล้ว ย่อมจะเห็นได้ว่า คุณสมบัติดังกล่าวไม่มีความชัดเจนเท่าที่ควร และไม่สามารถหาตัวชี้วัดได้ว่าบุคคลใดบ้างที่มีคุณสมบัติ ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี ซึ่งอาจจะกลายเป็นปัญหาเรื่องความไม่ชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมายต่อไป

นายนิกร จำนง

๑. ควรกำหนดให้มีคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ระดับท้องถิ่น ซึ่งทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

๒. เนื่องจากในรายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ได้นำเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์เฉพาะข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... เท่านั้น แต่ยังขาดสาระสำคัญเกี่ยวกับข้อบกพร่องหรือข้อเสียของร่างพระราชบัญญัติฯ ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงควรเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวด้วย เพื่อให้รายงานของคณะกรรมการฯ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๓. ควรมีการประชาสัมพันธ์และนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนผู้ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากโครงการต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชน

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

๑. เมื่อพิจารณาถึงบทนิยามของคำว่า “นโยบายสาธารณะ” ซึ่งปรากฏอยู่ในมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... แล้ว พบว่า บทนิยามดังกล่าวได้ให้ความหมายที่กว้างมากเกินไป ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงควรแก้ไขและปรับปรุงให้บทนิยามของคำว่า “นโยบายสาธารณะ” มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้นโยบายสาธารณะ ครอบคลุมถึงเฉพาะกิจการที่รัฐจำเป็นต้องดำเนินการเองเท่านั้น เพื่อให้รัฐสามารถดำเนินนโยบายสาธารณะต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. ควรบัญญัติความเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อหนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ไว้ในร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... ด้วย เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๓. ควรแก้ไขถ้อยคำในมาตรา ๒๑ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... จากเดิม “มาตรา ๒๑ ... และประธานคณะกรรมการร่วมสามสถาบันภาคเอกชน (กกร.) ...” เป็น “มาตรา ๒๑ ... และประธานคณะกรรมการร่วมสามสถาบันภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.)” เพื่อให้ถ้อยคำในร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวมีความถูกต้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ

๑. ควรมีวิธีการหรือแนวทางในการกลั่นกรองการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีกลุ่มผู้แสวงหาผลประโยชน์จากกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการรับจ้างเพื่อเข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นต่อโครงการต่าง ๆ ของรัฐ โดยมุ่งหวังเพียงเงินค่าจ้างเท่านั้น

๒. ควรบัญญัติความเพิ่มเติมให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดทำประชาคมติเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนไว้ในร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... เพื่อให้มีบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระและเป็นกลางเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว อันจะส่งเสริมให้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดผลเป็นรูปธรรมได้อย่างแท้จริง

๓. มาตรา ๑๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... ได้บัญญัติถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนจากภาครัฐ จำนวน ๘ คน ภาควิชาการ จำนวน ๕ คน และภาคประชาชน จำนวน ๕ คน โดยจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีสัดส่วนของตัวแทนซึ่งมาจากภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น คณะกรรมาธิการฯ จึงควรบัญญัติความเพิ่มเติมให้องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีสัดส่วนของตัวแทนซึ่งมาจากภาคประชาชนเพิ่มขึ้นจากเดิม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะของรัฐ

นายชูชัย ศุภวงศ์

๑. กระบวนการนโยบายสาธารณะควรประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่

๑) กระบวนการทางปัญญา คือ การสร้างนโยบายที่อยู่บนฐานของความรู้ ๒) กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในสังคมโดยเฉพาะผู้ที่มีส่วนได้เสียที่เปิดเผยและโปร่งใส ๓) กระบวนการที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อประชาชนในสังคม ซึ่งหากขาดองค์ประกอบใดไปย่อมไม่อาจเรียกได้ว่าเป็นกระบวนการนโยบายสาธารณะ

๒. กระบวนการสรรหาคณะกรรมาธิการนโยบายองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท) และการสรรหาคณะกรรมาธิการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นกระบวนการที่ดีและมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ได้กรรมการผู้มีความรู้ความสามารถและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างอิสระและปราศจากการแทรกแซงจากกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ดังนั้น คณะกรรมาธิการควรพิจารณาศึกษารูปแบบและกระบวนการสรรหาทั้งสองมาเป็นแนวทางในการออกแบบกระบวนการสรรหาคณะกรรมาธิการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการซึ่งเป็นประธานสภาองค์กรชุมชนและตัวแทนจากภาคประชาชนในคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะด้วย

พลาอากาศตรี เณลิมชัย เครืองาม

๑. มาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... กำหนดนิยามของคำว่า “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” ไว้กว้างขวางมากซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาทางปฏิบัติได้ เพราะการกำหนดค่านิยามในลักษณะดังกล่าวจะทำให้ผู้ที่สามารถใช้สิทธิร้องเรียนการดำเนินโครงการต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยที่บุคคลเหล่านั้นอาจไม่ใช่ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ดังนั้น คณะกรรมการควรพิจารณาเรื่องดังกล่าวอย่างละเอียดรอบคอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อป้องกันมิให้เกิดการร้องเรียนที่มากจนเกินไป

๒. ควรกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำโครงการตั้งแต่เริ่มแรก โดยการนำรายละเอียดของโครงการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการได้

๓. ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “นโยบายสาธารณะ” ตามมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ เป็นดังนี้

“นโยบายสาธารณะ” หมายความว่า แนวทางในการดำเนินการของรัฐในเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด การพัฒนาท้องถิ่น การผังเมือง และชุมชนเมือง แผนงานและโครงการพัฒนาของหน่วยงานรัฐที่จัดทำขึ้นตามแนวทางในการดำเนินการของรัฐ หรือโดยวิธีการให้สัมปทาน หรืออนุญาตให้บุคคลอื่นทำ และกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชน และกระทบร้ายแรงต่อระบบการเงินการคลังของประเทศ”

๔. ร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้พิจารณา แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกนโยบายสาธารณะได้ หากเห็นว่าการดำเนินการตามนโยบายสาธารณะใดก่อให้เกิดผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชน แต่ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์หรือกลไกที่ป้องกันการร้องเรียนเรื่องเดียวกันซ้ำซ้อนไว้ ซึ่งหากมีการร้องเรียนและพิจารณาเรื่องเดียวกันหลายครั้งก็อาจส่งผลให้การดำเนินโครงการเกิดความล่าช้า ดังนั้น คณะกรรมการควรพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยอาจจำกัดจำนวนครั้งหรือจำนวนผู้ที่ร้องเรียนไว้ เพื่อป้องกันมิให้การใช้สิทธิร้องเรียนตามร่างพระราชบัญญัตินี้กลายเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

นายกษิต ภิรมย์

ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นตั้งแต่การเริ่มต้นดำเนินโครงการหรือแผนงานต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรับฟังความคิดเห็นจากสภาท้องถิ่นหรือประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการหรือแผนงานนั้นก่อน

นายสุรินทร์ จิรวินิชกุล

ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. .... ให้สิทธิแก่ประชาชนในการดำเนินโครงการนโยบายสาธารณะอย่างมากมาย แต่การให้สิทธิอย่างไม่มีข้อจำกัด เช่นนี้ หากมีผู้ใช้สิทธิโดยไม่สุจริตก็อาจส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน หรือเกิดความล่าช้าในการดำเนินงานได้ ดังนั้น คณะกรรมการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอย่างรอบคอบ อีกครั้งหนึ่งด้วย

กลุ่มงานคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทา

ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย

สำนักกรรมการ ๓